

Міністерство освіти і науки України
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького
Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
«Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія»
Запорізької обласної ради

Електронне видання

**Актуальні питання підготовки майбутніх
фахівців педагогічної освіти в умовах
освітніх трансформацій**

МАТЕРІАЛИ
IV ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

26 грудня 2019 року

Мелітополь, 2019

УДК 378.091.21:005.6

ББК 74.58

Б 43

Актуальні питання підготовки майбутніх фахівців педагогічної освіти в умовах освітніх трансформацій: матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції (26 грудня 2019 р., м. Мелітополь). – Мелітополь, 2019. – 97 с.

Рецензенти:

Нечипоренко В. В. - доктор педагогічних наук, професор, ректор Хортицької національної начальної-реабілітаційної академії Запорізької обласної ради.

Крижко В. В. - кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки вищої школи, управління навчальним закладом та методики викладання суспільствознавчих дисциплін Бердянського державного педагогічного університету.

До збірника ввійшли матеріали, що репрезентують результати досліджень з актуальних питань підготовки майбутніх фахівців педагогічної освіти у закладах вищої освіти.

Електронне видання призначено керівникам, педагогічним працівникам, психологам, викладачам закладів вищої освіти, у тому числі, закладів післядипломної педагогічної освіти, а також усім тим, хто цікавиться психолого-педагогічними проблемами підвищення якості професійної підготовки та підвищення кваліфікації фахівців в умовах трансформації освіти.

Матеріали подано в авторській редакції

Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, правильність фактів та посилань несуть автори статей.

УДК 378.091.21:005.6.

ББК 74.58

© Автори публікацій, 2019

ЗМІСТ

Батарейна І.

МЕТОДИ І ЗАСОБИ ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ УЧНІВ

..... **Error! Bookmark not defined.**

Бєльчева Т., Куст А.

КЛАСИФІКАЦІЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ПЕДАГОГІЧНОГО

ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ У СУЧАСНІЙ ЗАГАЛЬНООСВІТНІЙ

ШКОЛІ **Error! Bookmark not defined.**

Бунчук О., Єрошкіна Є.

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ СПІЛКУВАННЯ УЧНІВ

СТАРШОЇ ШКОЛИ НА УРОКАХ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА

ЛІТЕРАТУРИ **Error! Bookmark not defined.**

Бунчук О., Корчака Р.

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ МЕДІАКУЛЬТУРИ УЧНІВ СТАРШОЇ

ШКОЛИ У ПОЗАНАВЧАЛЬНИЙ ЧАС ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНО-

ПРОСВІТНИЦЬКИХ ТЕХНОЛОГІЙ **Error! Bookmark not defined.**

Воровка М., Бунчук О.

СТРУКТУРНІ КОМПОНЕНТИ ГЕНДЕРНОЇ КУЛЬТУРИ ОСОБИСТОСТІ

..... **Error! Bookmark not defined.**

Головкова М., Шкарупа М.

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ

ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДО ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ

ДІЯЛЬНОСТІ **Error! Bookmark not defined.**

Головкова М., Ялтиченко Л.

ІСТОРИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ЗАРОДЖЕННЯ ТА РОЗВИТКУ

ПРОФЕСІЙНОЇ ДЕОНТОЛОГІЇ **Error! Bookmark not defined.**

Головкова М., Ялтиченко Л.

ЕТИЧНО-КОМУНІКАТИВНА КУЛЬТУРА ВИКЛАДАЧА ЗВО ЯК
СКЛАДОВА ЧАСТИНА ЙОГО НОРМАТИВНОЇ ПОВЕДІНКИ **Error!**
Bookmark not defined.

Єрмак Ю., Науменко О.

ОСОБЛИВОСТІ ПЕДАГОГІЧНОГО МИСЛЕННЯ МАЙБУТНІХ
ВИКЛАДАЧІВ ІСТОРІЇ..... **Error! Bookmark not defined.**

Іванова Н.

ІНФОРМАЦІЙНО-БІБЛІОТЕЧНА ОСВІТА У КОНТЕКСТІ НАВЧАННЯ
ВПРОДОВЖ ЖИТТЯ 59

Ізбаш Світлана Сергіївна, Давидова Світлана Вікторівна

ТВОРЧІ ПРОЕКТИ У ПРОФЕСІЙНОМУ СТАНОВЛЕННІ УЧИТЕЛЯ
ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ.. **Error!**
Bookmark not defined.

Ізбаш С., Пачина О.

АКТУАЛЬНІСТЬ МЕДІАОСВІТИ МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ ОСВІТИ В
УМОВАХ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА 69

Коробченко А., Тарасова В.

КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ВЧИТЕЛЯ ЯК УМОВА
РЕАЛІЗАЦІЇ ДИТИНОЦЕНТРОВАНОГО ПІДХОДУ В НОВІЙ
УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ..... 6

Проценко А. А.

ПРОФЕСІЙНА ДІЯЛЬНОСТЬ УЧИТЕЛЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ..... **Error!**
Bookmark not defined.

Савлук О.

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНЬОГО
ВИКЛАДАЧА ІНФОРМАТИКИ **Error! Bookmark not defined.**

Тарасова В. Error! Bookmark not defined.

ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ВЧИТЕЛІВ В УМОВАХ РЕОРГАНІЗАЦІЇ
ОСВІТНЬОЇ СИСТЕМИ..... **Error! Bookmark not defined.**

Христова Т., Лукашенко Ганна Григоріївна

ВИКОРИСТАННЯ ІГРОВИХ ФОРМ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ ДІТЕЙ
МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ **Error! Bookmark not defined.**

Шлеїна Л.

РОЛЬ КУРАТОРА СТУДЕНТСЬКОЇ ГРУПИ У ВИХОВАННІ ГЕНДЕРНОЇ
КУЛЬТУРИ У СТУДЕНТІВ АГРАРНИХ ЗВО.. **Error! Bookmark not defined.**

УДК 373.5.091.12. – 051:005.336.2 (043.2)

Коробченко А.

доктор історичних наук, професор
кафедри педагогіки і педагогічної майстерності
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького

Тарасова В.

аспірант кафедри педагогіки і педагогічної майстерності
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького

КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ВЧИТЕЛЯ ЯК УМОВА РЕАЛІЗАЦІЇ ДИТИНОЦЕНТРОВАНОГО ПІДХОДУ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ

Початок ХХІ століття – період активного створення нової системи освіти як у світовому просторі, так і в Україні, яка орієнтується на міжнародні стандарти. Концепція «Нова українська школа» визначила нові вектори розвитку української освіти, які базуються на особистісно зорієнтованому та компетентнісному підходах, на педагогіці партнерства в організації педагогічної діяльності, що сприятиме формуванню в дітей зацікавленості в освітньому процесі, дозволить учителю подолати відчуття незатребуваності особистісного розвитку дитини, мотивуватиме в учнів почуття толерантності, співчуття.

Затверджений у 2018 році Державний стандарт початкової освіти, повністю підпорядкований новому спрямуванню української освіти і ставить перед учителями початкових класів нові вимоги до підходів з реалізації компетентнісного підходу: всебічно розвинути дитину, її таланти, здібності, компетентності та наскрізні уміння відповідно до вікових й індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, сформувати цінності, самостійність, творчість та допитливість.

Реалізація дитиноцентрованого підходу відповідно до Концепції «Нова українська школа», спонукає до побудови освітнього процесу на основі міжособистісної і педагогічної взаємодії, діалогу та комунікації, налагодження партнерських стосунків між усіма стейкхолдерами, знайшла відображення у дослідженнях філософів, психологів, педагогів: М. Бахтін, О.Бодалев, Е. Берн, М. Бубер, О. Леонтьєв, Б. Ломов, Сократ, Платон, А. Реан, Л. Фейєрбах, М. Хайдеггер, Ф. Шлейєрмахер та інші. У педагогіці основний дослідницький пошук здійснюється у логіці освітньої парадигми, де діалог досліджується: як форма оптимізації освітнього процесу С. Курганов, О. Белова, Т. Мухіна та ін.; як ефективний засіб вивчення конкретних дисциплін Г. Єршов, С. Лавлинський, С. Минакова, та ін.; як ситуації, що забезпечують особистісний розвиток учасників освітнього процесу Ю. Богачинська, Т. Мальковська, О. Шibaєва.

Поняття «діалогічні вміння» дослідники, як правило, тлумачать у вузькому розумінні, ототожнюючи його з поняттями «уміння діалогічного спілкування», «уміння діалогічного мовлення», «діалогічні мовленнєві вміння» тощо.

У психолого-педагогічній літературі багатозначне поняття «діалог» використовуються у різних значеннях. Так, у літературі «діалог»: – розмова це розмова між двома або кількома особами в літературному творі, в театральній виставі; в політиці: – мирна форма ліквідації суперечок шляхом обговорення аргументів і вироблення позицій, прийнятних для обох сторін; у педагогіці: форма ліквідації виховних конфліктів шляхом обміну думками сторін і знаходження спільної позиції.

С. Курганов досліджує можливості діалогу стосовно процесу навчання. Для нашого дослідження важливими є два з трьох виділених автором смислів аналізованого поняття, відповідно до яких діалог – це: діалог голосів, оскільки у ході навчального діалогу виникає особливе спілкування між учнями і вчителем; внутрішній діалог учителя з самим собою, який протікає у формі внутрішнього мовлення.

Заслуга Л. Кондрашової полягає в тому, що вона не тільки говорить про практичну значущість діалогічної освіти, але й акцентує увагу дослідників на необхідності формування готовності вчителів до діалогізації педагогічного процесу під час професійної підготовки у системі безперервного підвищення кваліфікації. Як зазначає автор: «Рівноправний діалог рівноправних партнерів, можливий лише в умовах діалогічного спілкування».

Аналіз наукової літератури з проблеми дослідження дав змогу виявити не тільки різноманіття трактувань понять «уміння», «діалогічне спілкування», «діалогічна компетентність», але і необхідність більш детального вивчення феномена «діалогічні уміння», як важливого показника педагогічного професіоналізму, що проявляється у готовності учителів до діалогізації педагогічного процесу вітчизняної школи. Застосування діалогічного спілкування в реалізації дитино центрованого підходу сприятиме реалізації особистісно – діяльнісного підходу, педагогіці партнерства в Новій українській школі.

В умовах поступового становлення «Нової української школи» велика увага приділяється розвитку та підвищенню професійної компетентності вчителів початкових класів їх комунікативним вмінням та здібностям. З цією метою нині широко застосовуються тренінгові інтерактивні форми роботи, які дозволяють вчителю подивитися на освітній процес ззовні, а також змінити свою роль: перетворитися з людини, яка відповідає за клас, на особистість, яка заслуговує на допомогу у вирішенні певних проблем засобами діалогу, налагодженням партнерських відносин та комунікації між усіма учасниками освітнього процесу.

Список літератури

1. Закон України «Про освіту» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 38-39, ст.380). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
2. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року.

[Електронний ресурс] // Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів Виконавчої влади України. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua> – Назва з екрана.

3. Щербак О. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників у системі неперервної освіти / О. Щербак // Післядипломна освіта в Україні. – 2017. - № 1. – С. 18-22.

4. Сорочан Т. Методична робота: підготовка вчителів до реалізації концепції «Нов українська школа». / Електронна бібліотека НАПН України. Електронне видання. Режим доступу: <http://lib.iitta.gov.ua/710731>

5. «Джерело педагогічних інновацій. Оновлена початкова школа. Науково – методичний журнал. – Випуск « 2 (22). – Харків: Харківська академія неперервної освіти, 2018. – 168 с.

6. Долинська Л. Психолого – педагогічні умови ефективної взаємодії викладачів і студентів в умовах традиційної освіти / Л. Долинська // Наук. зап. Ін-ту психології ім. Г. Костюка АПН України / за ред. акад. С. Максименка. – К.: Главник, 2005. – Випуск 26, т. 2. – С. 8 - 11.

7. Пащенко Д. І. Генезис гуманістичних ідей у педагогіці : монографія / Д. І. Пащенко. – К. : Наук. світ.